

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 177033-09 סלומון נ' מנצור ואח'

בפני כב' השופטת ארנה לוי

חמי סלומון

תובע
ע"י ב"כ עוה"ד אריאל פרויליך וניסים פרחי

נגד

1. יאיר מנצור
2. איילון חברה לביטוח בע"מ

נתבעים
ע"י ב"כ עוה"ד ברקוביץ וסנדר - מקובר

פסק דין

כללי

1. לפני תביעה לפיצויים בהתאם לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה – 1975 (להלן: "החוק"). התובע, יליד 1934, נפגע בתאונת דרכים ביום 21.11.07 עת נסע באוטובוס בו נהג הנתבע 1. השימוש באוטובוס היה מבוטח על ידי הנתבעת 2. אין מחלוקת באשר לחבות הנתבעים לפצות התובע בגין נזקי הגוף שנגרמו לו בתאונה. המחלוקת היא באשר לנזק. בתיק נשמעו ראיות.

הנכות הרפואית

2. לתובע נגרם שבר תת ראשי של צוואר ירך שמאל ושבר תת ראשי של הומרוס שמאל. הוא עבר בתאריך 26.11.07 ניתוח להחלפה חלקית של פרק הירך ובתאריך 10.4.08 ניתוח להחלפה חלקית של מפרק הכתף. התאונה הוכרה כתאונת עבודה על ידי המוסד לביטוח לאומי (להלן: "המוסד"). התובע עמד בפני ועדות רפואיות של המוסד. נקבעה לו נכות בת 100% מיום התאונה ועד ליום 31.7.08. ועדה רפואית לעררים ציינה בישיבתה מיום 10.6.09 כי לתובע נגרמה נכות ניכרת בשל פגיעה משמעותית סימולטנית בשתי גפיים באותו צד, כאשר אין עדות למצב קודם. צוין כי הפגיעה סביב הכתף היא ניכרת וגורמת לקושי תפקודי בולט ביותר. בגין הפגיעה בפרק הירך הועמדה נכותו הצמיתה על 30% לפי סעיף (1)48 ג' לתקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז – 1956 (להלן: "תקנות הביטוח הלאומי") ובגין הכתף הועמדה הנכות הצמיתה על 25%, לפי סעיף (4)41 ג' לתקנות הביטוח הלאומי. הנכויות הצמיתות הן החל מיום 1.2.09.

3. קביעת המוסד היא קביעה על פי דין ובהתאם לסעיף 6ב לחוק היא מחייבת בהליך זה. נכותו הרפואית של התובע בגין התאונה עומדת, אם כן, על 47.5%.

4. על רקע מחלת הלב ממנה סובל התובע ולבקשת הנתבעים מונה בתיק מומחה רפואי בתחום הקרדיולוגיה, פרופ' צבי ורד, על מנת להעריך מצבו הרפואי של התובע ללא קשר לתאונה. במסגרת חוות דעתו מיום 11.7.10 ציין המומחה, כי התובע עבר בשנת 2002 צנתור לב, אשר הדגים מחלה כלילית משמעותית בכלי הדם הכליליים. בעקבות ממצאים אלו ובשל חומרת המחלה בוצע ניתוח מעקפים. לאחר הניתוח לא היו סימפטומים במשך כשנתיים. באוקטובר 2004 התעלף ונצפה פרפור חדרים. הוא עבר החיאה מוצלחת, בהמשך עבר צנתור לב נוסף ונמצאו מעקפים פתוחים. בוצעה השתלת דפיברילטור. מאז מצוי במעקב קרדיולוגי. הוא עבר צנתור לב נוסף בשנת 2006 ומאז מצבו יציב, כאשר, למעשה, הוא אינו מבצע מאמצים משמעותיים מאז התאונה. בסוף שנת 2009 עבר ארוע מוחי קל, אשר ממנו כנראה החלים. בסריקה טומוגרפית של המוח כבר בינואר 2009 נמצאו מוקדים המתאימים לתסחיפים למח וזאת בנוסף לממצאים של אטרופיה מוחית והרחבת החדרים, שהייתה קיימת כבר קודם. המחלה הטרשתית היא ממושטת ובאה לביטוי גם בדופלקס עורקי הצוואר, שגם הם חולים בטרשת קשה. הוא מטופל בטיפול תרופתי משולב ללב, לסוכרת, ליתר לחץ דם ולעודף שומנים בדם. המומחה ציין כי אין ספק שהתובע סבל ועודנו סובל ממחלת לב וכלי דם משמעותית, אשר התגלתה בשנת 2002, על רקע גורמי סיכון ובהם סכרת, יתר לחץ דם ועודף שומנים בדם. בשנת 2004 ארע סיבוך חמור נוסף למחלה. נכותו בגין מחלת הלב עומדת על 50% ובגין הפרעות הקצב עומדת על 100%. לכך יש להוסיף נכות בגין ארוע מוחי חוזר, שאינה בתחום הקרדיולוגיה, כאשר, קרוב לוודאי, התובע עבר יותר מארוע מוחי אחד. סביר להניח שקיים קיצור בתוחלת חיי התובע עקב מחלתו וכן עקב הסיכון לחזרת ארוע מוחי. ארוע מוחי נוסף, אם יחזור, יקצר באופן משמעותי את תוחלת חייו. בתשובותיו מיום 6.9.10 לשאלות הבהרה שהפנה התובע ציין המומחה, כי כל פגיעה מוחית נוספת, ולו קלה, עלולה לקצר את תוחלת חייו. לשאלה אם לולא הפגיעה בתאונה היה מסוגל להמשיך בעבודתו השיב, כי סביר להניח שהיה יכול להמשיך לעבוד בעבודה שאינה כרוכה במאמץ פיסי, כדוגמת מנהל חשבונות. בתשובה מיום 6.9.10 לשאלות הבהרה מטעם הנתבעים ציין המומחה, כי תוחלת החיים הסטטיסטית לגבר בן 76, 10.5 שנים, אינה מתאימה לתובע. יש להעריך את תוחלת חייו בלפחות 30%, וקרוב לוודאי 50%, פחות מהצפי בטבלאות הסטטיסטיות. פרופ' ורד לא זומן לחקירה על חוות דעתו.

5. הנתבעים צרפו ממצאי בדיקת סריקה טומוגרפית ממוחשבת מיום 14.1.09 (נ/1), שם צוין כי נמצאה החמרה קלה באטרופיה המוחית. עוד צרפו הנתבעים סיכום אשפוז מדצמבר 2009 במחלקה הנוירולוגית בחשד ל-NPH (נ/2), כאשר נרשם "לאחרונה יש אי שליטה בשתן, נפילות חוזרות". מסמך נוסף הוא סיכום אשפוז מינואר 2010 במחלקה הנוירולוגית (נספח ד' למוצגי הנתבעים) בהבחנה של ארוע מוחי ותלונות על הפרעות בהליכה ואי שליטה על השתן. יצוין כי מדובר ברישומים רפואיים הקודמים למועד בו ערך המומחה את חוות דעתו, יולי 2010. המומחה אף התייחס מפורשות למסמך נ/1 במסגרת חוות דעתו וציין כי עמדו בפניו מסמכים רפואיים המתייחסים לאשפוזים בינואר – פברואר 2010.

6. התובע מצייין בתצהירו כי עובר לתאונה היה עצמאי לחלוטין, התגורר לבדו ועבד למחייתו כמנהל חשבונות. בעקבות התאונה הוא סובל מהגבלה קשה הן בידו השמאלית והן ברגל שמאל, הוא מתקשה בניידות, בעלייה ובירידה במדרגות ומהלך מרחקים קצרים ביותר. הוא מתנייד בעזרת הליכון או כסא גלגלים. הוא מתקשה בכל פעולות היום – יום. אף המוסד לביטוח לאומי מצא, לאחר התאונה, כי הוא תלוי בעזרת הזולת בבצוע רוב פעולות היום – יום ברוב שעות היממה, בעוד שבשנת 2006 נדחתה תביעתו לסיעוד. התובע טוען בתצהירו כי לולא התאונה יכול היה להמשיך בעבודתו עוד שנים רבות. מחלת הלב ממנה הוא סובל לא הגבילה אותו בתפקוד ומצבו יציב משנת 2004 לערך. התובע מצייין כי מקצועו הוא מנהל חשבונות והוא עבד במקצוע זה כשלושים שנה. עובר לתאונה עבד כמנהל חשבונות במשרד נסיעות "וייס טורס" בבני ברק במשרה חלקית, ארבע שעות ביום. במקביל, כך ציין, סייע לבתו בהנהלת חשבונות, ללא הכנסה. מאז פגיעתו בתאונה לא שב לעבודה.

7. בחקירתו ציין, כי נהג להגיע לעבודתו בשלושה אוטובוסים. לאחר התאונה עזר לבתו בעבודתה "הייתי עובר על החומר, היא עבדה על הרישיון שלי. הייתי מייעץ לה אם היו בעיות, הייתי מסביר לה איך לעשות את זה" (עמ' 19). לאחר התאונה המשיך לערוך את תלושי השכר עבור וייס טורס "יכול להיות כמה חודשים". הוא אינו זוכר שפנה למוסד בשנת 2006 על מנת לקבל סיעוד (עמ' 20).

8. מטעם התובע העיד מר זלמן וייס, מנהל חברת וייס טורס בע"מ. מר וייס ציין בתצהירו כי התובע עבד בחברה במשרה חלקית בהנהלת חשבונות מאז מאי 2002 ועד יום התאונה. הוא ציין כי עבודת התובע הייתה לשביעות רצון החברה. לולא התאונה לא הייתה מניעה להמשיך להעסיקו בחברה למשך שנים נוספות, חרף גילו. הוא ציין כי "לא זכורה לי בעיה רפואית כלשהי אצל מר חמי אשר השפיעה באופן כלשהו על תפקודו בחברתנו". בחקירתו ציין מר וייס כי התובע עבד בחברה ברציפות מאז מאי 2002 ללא הפסקות וללא היעדרויות. הוא היה מגיע לעבודה באוטובוסים (עמ' 4). "לפעמים הוא היה מצלצל ואומר אני אבוא מחר במקום היום". לאחר התאונה נשלח לביתו שליח על מנת שיערוך את תלושי השכר, ללא תשלום: "הוא עשה את זה בתור ידידות, עד שמצאתי מישהו שיעשה את זה" (עמ' 5), בתקופה של כמה חודשים. "הייתה לו בת, הוא ביקש מהבת שלו שתעשה בשבילי, בתו עבדה איתו. לא יודע מה הוא עשה בדיוק בבית, אמרתי לו מה קורה עם המשכורת, הוא אמר הבת שלי תהיה בקשר, כך עשיתי עד שמצאתי מישהו שיעשה" (עמ' 6).

9. בנו של התובע, פליקס, ציין בחקירתו כי לאחר התאונה התובע המשיך לערוך תלושי שכר: "הוא נעזר באחותי, הוא היה מגיע לאחותי עם מקל... היא הייתה יורדת למטה, הוא היה מחכה באוטו. היה עולה אליה הביתה ואצלה היה מכין את התלושים... זה נמשך עד שהיה לה קשה לבוא ולקחת אותו ולהחזיר אותו... הקליינטים שלה שילמו לבתו" (עמ' 10). התובע לא עבד עבור וייס טורס מאז התאונה. "אני לא יודע אם אחותי עבדה עבור וייס. אני יודע שבמשך הזמן הוא העביר

לאחותי את כל הקליינטים. לא יודע אם גם את וייס... הוא עזר לה עם הקליינטים אחרי התאונה, לא יודע לגבי וייס... אני לא זוכר כמה זמן זה נמשך, בין כמה חודשים לעד שנה, לא זוכר בדיוק" (עמ' 11).

10. מהמסמכים שצורפו עולה כי שכרו הרבע שנתי של התובע, כפי שדווח למוסד, עמד על 16,092 ₪, 5364 ₪ בממוצע לחודש. סכום זה משוערך להיום עומד על 6236 ₪ ובניכוי מס – 6000 ₪ במעוגל.

11. יש לציין, כי ממסמכי המוסד עולה, כי בהערכת תלות שבוצעה לתובע במאי 2010 נרשם מפי התובע: "לאחר שעברתי תאונת דרכים מצב הדרדר לפני 4 חודשים עברתי ארוע מוחי ועכשיו בכלל קשה לי". ועדת ערר של המוסד מאוגוסט 2010 קבעה כי חלה החמרה במצב התובע עקב ארוע מוחי.

12. התובע בסיכומיו טוען, כי התאונה גרמה לו לנכות תפקודית בת 100% והוא לא יכול היה להמשיך בעבודתו. לנכותו בתחום הקרדיולוגיה אין משמעות תפקודית, שהרי מומחה בית המשפט קבע כי מצבו יציב וסביר להניח שהיה ממשיך לעבוד בעבודתו כמנהל חשבונות לולא התאונה. הוא עבד באופן סדיר משנת 2002, ללא כל בעיה תפקודית, חרף מחלת הלב ממנה סבל. התובע מסכים לכך שתוחלת חייו התקצרה בעקבות מצבו הלבבי ויש להעמיד הקיצור על 40%, 3.6 שנים במקום 9 שנים, עד גיל 84.4 שנים. התובע עותר לפיצוי בגין הפסדי שכר לעבר מיום התאונה עד גיל 78, ינואר 2012. הוא אמנם סייע מספר חודשים לאחר התאונה לבתו, בביתה, להכין תלושי שכר ללא תשלום, אך הבת הייתה צריכה להביאו ולהחזירו בכל פעם. התובע עבר ארוע מוחי קל בינואר 2010, אך אין כל בסיס לטענה כי לא היה יכול להמשיך לעבוד לאחר ארוע זה. ככל שהנתבעים רצו לטעון כי לתובע נכות בתחום הנוירולוגי, אשר גורעת מתפקודו, היה עליהם לעתור למומחה בתחום הנוירולוגי. העובדה, שהנתבעים לא ביקשו מומחה בתחום הנוירולוגי מביאה למסקנה, כי חוות דעת כזו לא הייתה תומכת בעמדתם. בהעדר חוות דעת מתאימה, לא ניתן להסיק מהמסמכים הרפואיים שהציגו הנתבעים מסקנה כלשהי לגבי כושרו ותפקודו של התובע. אף פרופ' ורד ציין כי התובע עבר ארוע מוחי קל, ממנו נראה שהחלים. בנוסף, עותר התובע לפיצוי בגין הפסדי תשלומי הפנסיה, כ – 4% בממוצע מהפסדי השכר.

13. הנתבעים טוענים בסיכומיהם, כי התובע לא איבד את כושר עבודתו עקב התאונה. מהראיות עולה, כנטען, כי המשיך לעבוד לאחר התאונה כשנה. הוא המשיך לעבוד מביתו ושליח הגיע ולקח ממנו מסמכים, זאת במשך כמה חודשים, בהתאם לעדות מעסיקו, מר וייס. גם בנו ציין כי המשיך לעבוד מביתו בין כמה חודשים לשנה. לא הוצגו נתונים לגבי התקופה המדויקת בה המשיך לעבוד מביתו לאחר התאונה ולכן יש לקבל הטענה, כי התובע המשיך לעבוד מביתו עד הארוע המוחי אותו עבר, בינואר 2009. התובע ניסה להסתיר את עבודתו לאחר התאונה ולכן לא הופקו תלושי שכר על שמו, אלא על שם בתו. בתו של התובע לא הגיעה להעיד על מנת לאשר כי היא זו שקיבלה שכר ולא התובע, והימנעות זו מלהעיד יש לזקוף כנגד גרסת התובע. מהמסמכים הרפואיים עולה כי התובע עבר ארוע מוחי בינואר 2009 ויש לקבוע, כי הוא היה מפסיק לעבוד במועד זה ממילא, ללא קשר לתאונה. הארוע המוחי גרם להידרדרות משמעותית במצבו התפקודי. לא היה צורך למנות מומחה

רפואי בתחום הנוירולוגי בהתייחס לכך, כיון שהנתבעים אינם טוענים טענות שברפואה ביחס לארוע המוחי. הנתבעים מבקשים להתייחס רק לתלונות התובע עצמו על מצבו כתוצאה מאותו ארוע. רק במועד הארוע המוחי איבד התובע לראשונה את השליטה על השתן וחלה הידרדרות ביכולתו ללכת. לפיכך, את הפיצוי בגין הפסדי השכר יש לחשב רק עד ינואר 2009, עת היה התובע בן 75 שנים. עד אז עבד התובע יחד עם בתו. התובע לא הוכיח כי נגרמו לו הפסדים וכמה השתכר לאחר התאונה. לכל היותר התובע זכאי לפיצוי בגין חודש וחצי לאחר התאונה, עת היה מאושפז.

14. התובע בסיכומי התשובה חוזר ומציין כי, אמנם, עזר לבתו תקופה מסוימת בהנהלת חשבונות, אך מכאן אין להגיע למסקנה כי עבד. הנתבעים רשאים היו לזמן את בתו של התובע לעדות, כדי לתמוך בטענותיהם בדבר עבודתו של התובע, ולא עשו כן. אין כל ראייה לכך שהתובע לקה בארוע מוחי בינואר 2009. במסמכים הרפואיים שצורפו בעניין זה כלל לא מצוין שמדובר בארוע מוחי. בתלונות התובע לבדן אין כדי לסייע לנתבעים בטענותיהם, שהרי קשיים בהליכה היו לתובע עקב התאונה וכך גם קשיים בהטלת שתן. טענות הנתבעים כי מצבו הרפואי אינו קשור לתאונה אלא נובע מסיבות אחרות הן טענות שברפואה, אותן היה צריך לתמוך בחוות דעת.

15. לאחר עיון בחומר הראיות ובטענות הצדדים אני מקבלת טענת התובע כי הפסיק לעבוד בגין התאונה, כך שנכותו התפקודית בגינה עומדת על 100%. פגיעתו האורטופדית של התובע בתאונה הייתה קשה, כפי שציינה אף הועדה הרפואית של המוסד, ומנעה ממנו להמשיך להגיע למקום עבודתו ולבצע עבודתו. לא הוצגו נתונים לגבי פגיעה תפקודית של התובע מסיבה אחרת, שאינה קשורה לתאונה, עד ינואר 2010. למרות מחלת הלב הקשה ממנה סבל עוד משנת 2002, בהתאם לראיות שהוצגו, התובע עבד באופן רצוף וללא מגבלות תפקודיות. הנתבעים לא עתרו למינוי מומחה בתחום הנוירולוגי, אשר יתמוך בטענה בדבר מגבלות התפקוד של התובע עקב האירועים המוחיים שעבר, ויוער כי מלוא המסמכים הרפואיים לגבי ארועים אלו כלל לא צורפו וקיים רק מסמך אחד, מינואר 2010, המציין מפורשות כי התובע עבר ארוע מוחי. מומחה בית המשפט בתחום הקרדיולוגי התייחס לארוע מוחי אותו עבר התובע בשנת 2009 וציין כי מדובר בארוע קל. בפני המומחה עמדו גם ממצאי בדיקת הסריקה הטומוגרפית הממוחשבת מינואר 2009, אליה מפנים הנתבעים. המומחה ציין כי לולא התאונה סביר להניח כי התובע היה ממשיך לעבוד בעבודתו כמנהל חשבונות. עם זאת, בינואר 2010 עבר התובע ארוע מוחי ונרשמו תלונות לגבי הפרעות בהליכה ואי שליטה על השתן. מצבו הדרדר מאז. הוא עצמו מסר במסגרת הערכת תלות למוסד כי מאז הארוע המוחי בשנת 2010 חלה הידרדרות במצבו וועדת ערר של המוסד קבעה באוגוסט 2010 כי קיימת החמרה במצבו עקב ארוע מוחי. לפיכך, לאור כלל הנתונים שהובאו, אני כי התובע היה מפסיק, לולא התאונה, לעבוד בינואר 2010. הוא זכאי לפיצוי בגין הפסדי שכר מיום התאונה ועד ינואר 2010, 26 חודשים. אני מקבלת טענת הנתבעים, כי התובע עבד והשתכר שכר כלשהו לאחר התאונה. מקובלת עלי עדות מר וייס כי, תחילה, במשך מספר חודשים, נעשה ניסיון להעביר לתובע המסמכים הנדרשים על מנת שיכין תלושי שכר בביתו, יחד עם בתו, אך זאת כסיוע ללא שכר. בהמשך התברר, שהתובע לא יוכל לשוב לעבודה. סכום הפיצוי לו זכאי התובע בגין הפסדי השכר לעבר עומד, אם כן, על 156,000 ₪. לסכום זה תתווסף ריבית מאמצע תקופה.

16. בגין הפסדי הפרשות לפנסיה בעבר זכאי התובע, כמבוקש על ידו, לפיצוי בשיעור 4% מהשכר, 6240 ₪. גם לסכום זה תתווסף ריבית מאמצע תקופה.

עזרת צד שלישי

17. התובע אושפז עד ליום 10.12.07 בבית החולים "איכילוב". לאחר מכן עבר לשיקום ב"בית בלב" עד ליום 31.12.07. ביום 9.4.08 אושפז שוב ב"איכילוב" לצורך ניתוח להחלפת מפרק הכתף, עד ליום 13.4.08. בחודשים יולי – אוגוסט 2009 שהה, כחודש וחצי, בבית אבות "ליצ'ק" באזור. מיולי 2010 עד פברואר 2012 שהה בבית אבות "משכנות פז" בבת – ים. בהתאם לתצהירו המשלים, הוא לא היה שבע רצון מהמקום ולאחר ניסיון בבית אבות אחר, אשר גם בו לא היה שבע רצון, עבר להתגורר עם בנו, פליקס, כך עד היום. החל מיום 1.2.08 נקבעה לתובע זכאות לגמלת סיעוד בשיעור של 150%, כמי שתלוי במידה רבה מאד בעזרת הזולת ברוב פעולות היום יום, כאשר בתקופות מסוימות הופחת שיעור הגמלה. הזכאות מתבטאת ב – 18 שעות סיעוד בשבוע. התובע טוען בתצהירו כי לא היה בכך די כדי לספק את צרכיו וכי בנו פליקס התגורר עמו באותה תקופה והושיט לו עזרה. מאוגוסט 2009 ועד שעבר למוסד הסיעודי, כשנה, העסיק, כנטען, עובד זר שהתגורר בביתו, בעלות נטענת של 2400 ₪, בנוסף למה שקיבל העובד מהמוסד. התובע ציין בתצהירו כי "במהלך השנה התחלפו מספר עובדים, ולא קיבלתי מהם קבלות כלשהן. בכל התקופה מאז שהוכרתי כזכאי לגמלת סיעוד, שולמה הגמלה ישירות למטפלים, בתחילה לעובדת המוסד שהייתה באה בבוקר, ולאחר שהתחלתי להעסיק עובד זר – ישירות לעובד, כאשר אני משלים את שכרו... מאז שנכנסתי למוסד איני זכאי לגמלת סיעוד". ביולי – אוגוסט 2009, כחודש וחצי, שהה ב"בית ליצ'ק" בעלות של 11,560 ₪. לאחר מכן, מציין התובע בתצהירו, "רציתי לחזור הביתה, כדי לראות אולי בכל זאת אצליח להסתדר לבד, עם עובד זר, אולם בסופו של דבר, כעבור שנה, נאלצתי לעבור למוסד". מיולי 2010 ועד פברואר 2012 שהה ב"משכנות פז" בעלות של 9900 ₪ לחודש. לאחר מכן עבר לגור עם בנו. במשך חודשיים, בחודשים יוני – יולי 2012, שהה בבית אבות נוסף, "מגדלי הים התיכון" בעלות של 12,500 ₪. בתצהירו המשלים הוא מציין כי בנו פליקס, אשר בביתו הוא מתגורר כיום, מסייע לו בכל פעולות היום – יום. הוא מקבל עזרה גם מהמוסד בהיקף של 18 שעות בשבוע. במקביל, השכיר דירתו תמורת דמי שכירות בסך 4500 ₪ - 5000 ₪ לחודש. באוקטובר 2012 נמכרה הדירה. בחקירתו ציין התובע, כי הוא משתתף בדמי השכירות של הדירה אותה שוכר בנו ובה הוא מתגורר (עמ' 19).

18. בנו של התובע, פליקס בן חמי, ציין בתצהירו כי מספר חודשים לפני התאונה שב לישראל מארה"ב, לאחר שהייה של 21 שנים. הוא הגיע לישראל עם אשתו האמריקאית והם התגוררו אצל אביו, לצורך תקופת התאקלמות. לאחר התאונה הוא נשאר להתגורר עמו "כדי לעזור לו ולסעוד אותו". לאחר שחרורו של התובע מאשפוז הוא קיבל סיוע מהמוסד "ואני סעדתי אותו ביתר שעות היום, מידי יום, ובין היתר הייתי עושה כביסה, קונה אוכל, רוחץ אותו (בשבתות), מנקה את הבית, הייתי לוקח אותו לשירותים (עם ההליכון), לוקח אותו לטיפולים רפואיים, קונה לו תרופות ועושה כל מה שנדרש. בחודש 8/09 לקחנו לאבי עובד זר, שיגור בביתו ויסעד אותו, כי אני הרגשתי שאני לא מסוגל להמשיך את חיי באופן זה. בתקופה זו הוחלפו מספר עובדים זרים,

הן כיון שאבי לא הסתדר עם חלק מהם, והן מאחר ולא כל אחד היה מוכן לבצע את העבודה הדרושה, ולכן אני המשכתי לגור שם, כדי שלא להשאיר את אבי לבדו. לעובד הזר היה אבי משלם 2400 ₪ לחודש בתוספת דמי כיס בסך 100 ₪ לשבוע, וזאת מעבר למה ששולם לעובד על ידי ביטוח לאומי. בחודש 7/10 החלטתי שאני יוצא מבית אבי וממשיך בחיי ועברתי לדירה שכורה. במקביל, אבי החליט ללכת לבית אבות "משכנות פז" מחוסר ברירה. מאז ועד היום, אני ואחותי מבקרים אותו מספר פעמים בשבוע ולוקחים אותו אלינו, וכמובן לוקחים אותו לבדיקות רפואיות במידת הצורך... לפני התאונה אבי היה עצמאי לחלוטין ומצבו היה רחוק ביותר ממצב של אשפוז במצב סיעודי גריאטרי. בעקבות התאונה הפך אבי למוגבל בניידות ואינו מסוגל לתפקד בעצמו, ולכן נאלץ לעבור למוסד סיעודי. לפני התאונה אבי התגורר בדירה מרווחת בת 5 חדרים, והיה דואג לביצוע עבודות משק הבית בעצמו – היה מנקה, מכין לעצמו אוכל, עושה קניות. הוא היה נוסע באוטובוסים לכל מקום (לא היה לו רכב), היה מאז פעיל... בתצהירו המשלים ציין כי התובע מתגורר בביתו מאז תחילת שנת 2012, למעט חודשיים בהם שהה ב"מגדלי הים התיכון". התובע מתנייד בעזרת כסא גלגלים ומוגבל בכל פעולות היום – יום. הוא ואשתו מסייעים לו. ניתן סיוע מהמוסד בהיקף של 18 שעות שבועיות.

19. בחקירתו נשאל אם ההידרדרות במצבו של התובע לא חלה בעקבות הארוע המוחי אותו עבר והשיב: "זה לא נכון... המצב התדרדר וזה לפני הארוע המוחי". הוא ציין כי גם עובר לארוע המוחי ולאחר התאונה התובע לא שלט תמיד על מתן שתן. אם התובע אמר אחרת כפי שנרשם במסמכים רפואיים – "הוא בן אדם שלא זוכר מה שהוא אומר... אם הוא אמר את זה – הוא לא ידע את מה שהוא אמר". (עמ' 8). הוא ציין כי גם עובר לארוע המוחי עשה התובע שימוש בטיטולים (עמ' 10). הוא הופנה לתביעה לסיעוד שהוגשה על ידי התובע למוסד בשנת 2006, שם התלונן התובע על חוסר תפקוד ועל כך שבנו מסייע לו והשיב: "אני הייתי קונה את המצרכים" (עמ' 11). הוא לא ידע על פנייה זו של התובע למוסד (עמ' 12). עובר לתאונה הוא התגורר עם התובע. הוא לא עבד: "עוזר לאבא שלי... הייתי צריך לערוך קניות, קונה אוכל מוכן, וזה לפני התאונה". באשר לניקיון: "הייתה עוזרת מידי פעם... פעם בחודש. גם אחותי הייתה מנקה". הוא עצמו אינו עובד מאז שב מחו"ל (עמ' 13). באשר למעברו של התובע לבית אבות ציין כי "החלטתי שאני עוזב את הבית, יומיים אחרי זה הוא הלך לבית אבות... ולא אני זה שייעצתי לו אלא אחותי וגיסתי". לאחר מכן התובע התלונן על בית האבות "הוא אמר לא טוב לי. הבאתי אותו אלי הביתה... הוא בא אלי, הוא בא לגור איתי" (עמ' 14). באשר לעובדים הזרים: "היו הרבה, איזה שמונה. לא יודע, אולי שמונה עובדים זרים תקופה של 5-6 חודשים" (עמ' 15). "הוא לא מסתדר עם עובדים זרים. בגלל זה בפרק זמן כל כך קצר החלפנו לו הרבה עובדים זרים" (עמ' 16). במקביל לדירת החמישה חדרים של התובע, אותה השכיר ולאחר מכן מכר, הוא השכיר דירה נוספת בת שלושה חדרים בסכום של כ – 2600 לחודש (עמ' 16). כעת התובע מתגורר עמו בדירתו, יחד עם אשתו ושני ילדיהם. מעבר לעזרה המושטת על ידי המטפל מהמוסד הם אינם מעסיקים עזרה נוספת (עמ' 17).

20. בהתאם לתעודת עובד ציבור של המוסד מיום 15.11.12 התובע הגיש תביעה ראשונה לגמלת סיעוד במאי 2006, אשר נדחתה. תביעה שנייה הוגשה בספטמבר 2006. נערך מבחן תלות באוקטובר 2006 והתביעה נדחתה. תביעה שלישית הוגשה בינואר 2008. נערך מבחן תלות ונקבע כי התובע זכאי

לגמלת סיעוד בשיעור 150% מיום 1.2.08. במאי 2010 הוגשה בקשה לבדיקה מחדש עקב החמרה ולאחר מכן הופחתה הגמלה ל 100% מיום 1.6.10. ערר שהוגש נדחה. תביעה רביעית הוגשה בינואר 2012 ונקבעה זכאות בת 100% מיום 1.2.12. מיום 1.4.12 הוגדלה הזכאות ל 150%. התובע מקבל 18 שעות שבועיות של מטפלת בבית וכן מוצרי ספיגה. הנתבעים הציגו טופס תביעה לגמלת סיעוד שהגיש התובע במאי 2006. בטופס רשם כי הוא עצמאי בהלבשה, רחצה ואכילה. הוצג טופס נוסף מספטמבר 2006 שם רשם התובע כך: "אני חי לבד המצב הבריאותי לא טוב עברתי מעקפים (4) יש לי קוצב לב יש לי נכות 65%", אך לא ציין כי אינו עצמאי בפעולות היום – יום. בהערכת תלות מאוקטובר 2006 נרשם מפי התובע: "אני חלש וקשה לי ללכת למרחקים. קשה לי להתכופף ומאד קשה לי לנקות ביתי, להביא דברים מהחנות, להגיע לבית מרקחת". בהמשך נרשם כי הוא מבקש עזרה ב"קניות, ניקיון הבית, הספקת תרופות". כמצוין לעיל, בהערכת תלות שבוצעה לתובע במאי 2010 נרשם מפי התובע: "לאחר שעברתי תאונת דרכים מצב הדרדר לפני 4 חודשים עברתי ארוע מוחי ועכשיו בכלל קשה לי". ועדת ערר של המוסד מאוגוסט 2010 קבעה כי חלה החמרה במצב התובע עקב ארוע מוחי.

21. התובע טוען בסיכומיו, כי בעקבות התאונה הפך לסיעודי, כך נרשם גם בכל ההערכות הסיעודיות שנערכו לו לאחר התאונה. מיד לאחר התאונה הוכר כזכאי לגמלת סיעוד של המוסד. אין כל ראייה התומכת בכך שהוא נזקק לעזרה ללא קשר לתאונה. פרופ' ורד לא ציין כי נכותו הלבבית הצריכה עזרה כלשהי ולהפך, הוא קבע כי מצבו היה יציב שנים עובר לתאונה ולא הייתה מניעה שימשיך בעבודתו. העובדות בשטח מוכיחות שעד התאונה תפקד באופן עצמאי, עבד וחי לבדו. הוא אמנם פנה עובר לתאונה בתביעה לסיעוד אך תביעה זו נדחתה. יש לייחס את מלוא העזרה והסיעוד להם נזקק התובע לתאונה. מאז התאונה היה מאושפז בבית חולים ובמוסדות סיעודיים: "בית ליצ'ק", "משכנות פז" ו"מגדלי הים התיכון", במשך 24 חודשים. בתקופות אלו לא קיבל עזרה מהמוסד. הוא זכאי להחזר הוצאותיו בהתאם לקבלות שהוצגו. ביתרת התקופה, 38 חודשים, התגורר בביתו או בבית בנו וקיבל מהמוסד עזרה בהיקף של 18 שעות שבועיות, כשעתיים ביום, אך לא היה בכך די. מאוגוסט 2009 ולמשך כשנה העסיק עובד זר בעלות של 2400 ₪ מעבר לגמלאות המוסד. נכון להיום הוא נסעד באופן בלעדי על ידי בנו וכלתו, אשר בביתם הוא מתגורר. עזרת בני המשפחה הייתה מעבר לזו המקובלת בין בני משפחה והוא זכאי לפיצוי עבור עזרה וסיעוד ללא חשיבות לשאלה על ידי מי ניתן הטיפול בפועל. נטען כי הוא נזקק לעזרה בהיקף של חמש שעות ביום, 6000 ₪ בחודש. התובע השכיר דירתו מאוגוסט 2010 אך יש לנכות מסכום הפיצוי רק חלק משכר הדירה, 70%, שהרי חלופת המגורים של חדר במוסד אינה שקולה לדירה בה התגורר קודם לכן. בנוסף, יש לנכות סכום נוסף בגין הוצאות המחיה הנחסכות של התובע, המוערכות בסך 2000 ₪. באשר לעתיד – הוא יהיה כל חייו במצב של תלות בזולת ויזדקק גם בעתיד לסיעוד ועזרה. יש להניח כי יאלץ לשוב למוסד סיעודי. הפיצוי המבוקש הוא 6000 ₪ לחודש עד תום תוחלת חייו הצפויה.

22. הנתבעים טוענים, כי התובע נכנס לבתי אבות ויצא מהם ללא קשר למצבו הרפואי. כאשר החליט לצאת מדירתו ולעבור לבית אבות, הוא עשה זאת ללא קשר למצבו הרפואי. הוא בחר לממן את השהות בבתי אבות באמצעות השכרת דירתו בת חמישה החדרים, בנוסף לדירה שהייתה מושכרת

ממילא, כפי שעושים רבים בני גילו. לאחר התאונה אף מכר הדירה הקטנה יותר ובהמשך מכר אף את דירתו הגדולה יותר. בתקופות האשפוז בבתי החולים ובשיקום הוא אינו זכאי לעזרת צד שלישי, שכן קיבל מלוא העזרה מהצוות הרפואי. מינואר 2008 ועד אוגוסט 2009 התגורר בביתו עם בנו, הלך בעזרת מקל והמשיך לעבוד עבור "וייס טורס". בתקופה זו הייתה לו עזרה מהמוסד בהיקף של 18 שעות בשבוע. בנו התגורר עמו בדיוק כפי שגר עמו עובר לתאונה ועזר בעבודות הבית, כפי שהיה עובר לתאונה. הוא זכאי לפיצוי בשיעור 2500 ₪ לחודש. בחודשים יולי – אוגוסט 2008 שהה בבית אבות "ליצ'ק", תקופה של חודש וחצי. מעברו לבית האבות היה בעקבות החלטה משפחתית, הנוגעת למערכת היחסים בין התובע ומשפחתו. התובע יכול היה להישאר בביתו ולהיעזר בעזרה שקיבל. מאוגוסט 2009 ועד יולי 2010 התובע התגורר בביתו והעסיק עובד זר. הוא היה אחרי שני אירועים מוחיים ולכן חלק ממצבו בתקופה זו אינו קשור לתאונה. כל עזרה נוספת לה נזקק נובעת מהחמרה, שאינה קשורה לתאונה. סכום הפיצוי לו זכאי התובע אינו יכול לעלות על 2500 ₪ לחודש. ביולי 2010 עבר התובע ל"משכנות פז" לתקופה של 19 חודשים. השיקולים למעבר זה לא היו מצבו הרפואי ולא הייתה מניעה שישאר בביתו וימשיך הסיוע באותו ההיקף. גם המעבר לחודשיים לבית האבות "מגדלי הים התיכון" אינו קשור למצבו הרפואי עקב התאונה. משנת 2012 ועד היום התובע גר עם בנו, אשתו ושני ילדיו. הנתבעים טוענים כי אין לפצות התובע בגין בתי האבות אליהם עבר מעת לעת מעבר לאותו הסכום שהיה בו די לשכור עזרה בבית, 2500 ₪ לחודש. לא היה כל צורך רפואי או שיקומי כתוצאה מהתאונה אשר הביא לשהות במוסדות אלו, אלא רק גורמים סביבתיים או משפחתיים. הנתבעים צריכים לפצות התובע בגין היקף סיוע סביר שמגיע לו בגין נזקי התאונה בלבד, הן לגבי העבר והן לגבי העתיד, בהתאם לכך, מאז שחרורו מבית בלב ועד היום, וכן לעתיד, עד תום תוחלת חייו, בהתאם לקיצור של 50%, זכאי התובע לפיצוי בשיעור 2500 ₪ לחודש.

23. לאחר עיון בחומר הראיות ובטענות הצדדים אני סבורה כי יש לפצות התובע בגין עזרת צד שלישי בסכום חודשי של 5000 ₪, משוערך להיום, זאת מאז שחרורו מהשיקום, ינואר 2008, ועד תום תוחלת חייו. עוד אני סבורה כי העזרה שמקבל התובע מהמוסד מאז התאונה, 18 שעות עזרה בשבוע, נובעת כולה מהתאונה ותואמת את מצבו עקב התאונה. מסקנות אלו הן לאחר איזון כלל השיקולים הרלוונטיים. מחד, פגיעתו האורטופדית של התובע בתאונה הייתה קשה ופגעה בתפקודו היום יומי. עובר לתאונה היה עצמאי ובהערכת תלות שבוצעה נמצא שאינו זקוק לסיעוד. מאז התאונה נמצא זכאי גם על ידי המוסד לסיעוד. מאידך, גם עובר לתאונה נזקק התובע לעזרה בפעולות מסוימות, בעיקר בניקיון ובקניות, כפי שציין בעצמו בתביעה לסיעוד שהגיש בשנת 2006. הסיבה שהתובע נכנס ויצא מבתי אבות שונים לא הייתה עקב כורח רפואי אלא בעיקר בשל נסיבות הקשורות במערכת יחסיו עם בנו ושיקולי נוחות שונים. התובע, אמנם, נשא תקופות מסוימות בעלויות מוסדות אלו, בסכומים של כ- 10,000 ₪ לחודש, אך, מנגד, יש לקחת בחשבון כי השכיר דירתו כאשר עבר לבית האבות. יש לקחת בחשבון הוצאות שנחסכו לו, לרבות עלויות דיור ומחיה. מינואר 2010 חלה החמרה במצבו של התובע ודומה שהוא נזקק לעזרה רבה יותר, מאשר לה היה נזקק קודם לכן, אם כי שיעור העזרה אותה הוא מקבל מהמוסד נותר זהה. לאחר שקלול כלל הנתונים אני סבורה כי אין לערוך מאזן חודשי, חודש בחודשו, מאז התאונה, אלא ניתן להעריך את הסכום החודשי הממוצע בגין עזרת צד שלישי לו נזקק בגין התאונה, מאז התאונה. אני מעריכה

סכום זה, כאמור, ב- 5000 ₪ לחודש, כערכו של סכום זה כיום. לגבי העבר, מדובר ב- 64 חודשים, סך הפיצוי יגיע לסכום של 320,000 ₪. לסכום זה תתווסף ריבית מאמצע תקופה. באשר לעתיד – בהתאם לקיצור תוחלת חיים בשיעור 40%, עד גיל 84.4, הסכום המהווך מגיע לסך 291,000 ₪.

הוצאות רפואיות וניידות

24. התובע מציין בתצהירו כי נגרמו לו הוצאות עבור טיפולים רפואיים, טיפולי פיזיותרפיה, בדיקות, תרופות, חבישות, נסיעות והוצאות נלוות. צורפו קבלות על סך של כ- 2000 ₪, כולל דלק. התובע טוען בסיכומיו כי, אמנם, מדובר בתאונת עבודה, במסגרתה קיימת זכאות להחזר הוצאות רפואיות, אך לא כל ההוצאות הרפואיות מוחזרות במלואן. התובע עותר לפיצוי בגין הוצאות העבר והעתיד. הנתבעים בסיכומיהם טוענים, כי ההוצאות הרפואיות והוצאות הנסיעה לטיפולם של התובע מכוסות על ידי המוסד ולא הוכח, כי הוא פנה למוסד בבקשה לממן עבורו צורך רפואי כלשהו ונדחה. כאשר התובע שוהה במוסד, ממילא לא נגרמות לו הוצאות נסיעה. עוד טוענים הנתבעים, כי מגבלות הניידות של התובע נובעות מהאירוע המוחי שעבר ולא מהתאונה, שהרי לאחר התאונה נעזר במקל ולא בכסא גלגלים. לאחר שקילת כלל הנסיבות, לרבות היות התאונה תאונת עבודה, הקבלות שצורפו וחומרת הפגיעה, אני מעמידה את סכום הפיצוי בגין הוצאות רפואיות ונסיעות, לעבר ולעתיד, על סכום כולל של 10,000 ₪, נכון להיום, לעבר ולעתיד.

כאב וסבל

25. אף בנושא הפיצוי לו זכאי התובע בגין כאב וסבל חלוקים הצדדים. התובע מבקש להוסיף לימי האשפוז בבתי החולים, 46 ימים במצטבר, גם את התקופות בהן שהה בבתי האבות. נטען, כי בהתאם לתקנות הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (חישוב פיצויים בשל נזק שאינו נזק ממון), תשל"ו – 1976 (להלן: "תקנות חישוב פיצויים") יש לקחת בחשבון גם אשפוז לצרכי סיעוד, אפילו אם מצב הניזוק נותר סטטי. גם מוסדות המיועדים לטיפול בחולים לצורך סיעודם, בהם הם נתונים להשגחה רפואית, יילקחו בחשבון בעניין זה. הנתבעים בסיכומיהם טוענים, כי אין לקחת בחשבון התקופות בהן שהה התובע בבתי האבות השונים. נטען, כי שהות התובע במוסדות לא נבעה מצורך בהשגחה רפואית או בקבלת טיפול רפואי שמצריך אשפוז. מדובר ב"סידור מגורים", שהיה נוח באותה סיטואציה משפחתית. יש להוכיח, כי שהות במוסד הייתה קשורה בטיפול רפואי כלשהו, אשר יש צורך לקבלו דווקא במוסד ולא בבית התובע או במרפאה, גם אם מדובר במחלקה סיעודית. מקום בו העזרה בעיקרה היא סיעודית ולא רפואית, אין למנות את תקופת השהות במוסד כימי אשפוז לצורך חישוב הפיצוי בגין כאב וסבל.

26. דין טענות הנתבעים להתקבל בעניין זה. אכן, אשפוז, בהתאם לתקנות חישוב פיצויים, אינו רק אשפוז בבתי חולים אלא גם במוסד, אך עדיין נדרש כי מדובר יהיה באשפוז הנובע מצורך בהשגחה רפואית. אם מדובר בבחירת הנפגע לשהות במוסד נוכח מוגבלותו, למרות שלכאורה יכול היה לשהות בביתו – אין מדובר בתקופת שהות במוסד במסגרת ימי האשפוז. נקבע בפסיקה כי:

"האשפוז צריך להיות קשור לטיפול רפואי כלשהו, שמקבל הנפגע במקום אשפוזו בבית החולים. טיפול שאינו יכול להינתן לחולה בביתו או במרפאה, ולכן הוכר כמקנה זכות לקבל פיצוי. בענייננו, נראה כי שהותה של המערערת ב"נוה עמית" הינו בבחינת שהות רגילה יום – יומית בבית אבות, גם אם המדובר במחלקה סיעודית, שכן המערערת אינה יכולה לתפקד בתפקודי היום – יום בכוחות עצמה, אולם אין שהות זו כרוכה בכל טיפול רפואי נוסף. המערערת יכולה הייתה לקבל את הסיעוד הנדרש לה, גם אם הייתה שוהה בביתה והייתה ניתנת לה עזרה למשך כל היממה" (ע"א (י-ם) 2491/01 שלום סלימה נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ, 11.6.03; ת.א (י-ם) 4465/07 תורג'מן נ' איילון חברה לביטוח בע"מ, 1.8.10, והאסמכתאות המצוינות שם). כך גם בענייננו – גם אם התובע שהה במחלקות סיעודיות באותם בתי אבות בהם שהה, הרי שלא הוכח, כי שהותו בבתי אבות אלו מקורה בצורך בטיפול רפואי שוטף, להבדיל מטיפול סיעודי רגיל, אותו יכול היה לקבל בביתו. להפך. התובע שהה לסירוגין בבתי אבות, בביתו ובבית בנו, כשהוא מנמק זאת בשיקולי נוחות ושיקולים משפחתיים שונים, כך שהמסקנה היא, כי שהותו בבתי האבות הייתה מטעמים שאינם טעמים רפואיים ועקב הצורך בהשגחה רפואית, אלא משיקולים אחרים. בנסיבות אלו, ימי שהותו בבתי האבות לא ילקחו בחשבון במסגרת חישוב ימי האשפוז לצורך הפיצוי בגין כאב וסבל. סכום הפיצוי לו זכאי, התובע, אם כן, יעמוד על 69,500 ₪, נכון להיום, כולל ריבית.

ניכויים

תגמולי המוסד בענף נפגעי עבודה וסיעוד

27. מסכום הפיצויים יש לנכות את תגמולי המוסד להם זכאי התובע עקב התאונה. תגמולי המוסד הם בענף נפגעי עבודה וענף סיעוד.

28. בהתאם לחוות דעת אקטוארית מיום 14.11.12 גובה תגמולי המוסד בענף נפגעי עבודה עומד על 151,873 ₪, כולל ריבית על תשלומי העבר. הצדדים אינם חלוקים באשר לסכום זה.

29. בהתאם לחוות דעת אקטוארית מיום 14.11.12 גובה תגמולי המוסד בענף סיעוד עומד על 330,780 ₪, כולל ריבית. נוכח קביעתי כי מלוא גמלאות הסיעוד הניתנות לתובע מאז התאונה נובעות מהתאונה, יש לנכות את מלוא התגמולים בענף זה.

תשלומים תכופים

30. מסכום הפיצויים יש לנכות גם את התשלומים התכופים ששולמו לתובע, כמפורט בסעיף 79 לסיכומי הנתבעים, כל סכום בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום תשלומו בפועל לידי ב"כ התובע ועד היום.

קצבה מיוחדת

31. הנתבעים עותרים לניכוי רעיוני של קצבה מיוחדת לפי סעיף 112 [לחוק הביטוח הלאומי](#) [נוסח משולב], תשנ"ה – 1995 (להלן: "[חוק הביטוח הלאומי](#)"). בהתאם לחוות דעת אקטוארית מיום 14.11.12 התובע עשוי להיות זכאי לקצבה מיוחדת לעזרת הזולת, בהתאם למידת הזדקקותו לעזרת הזולת, באחד מהשיעורים הבאים: 30%, 50%, 70% או 100%. בנוסף, התובע עשוי להיות זכאי גם למענק להתאמת תנאי מגורים ולסיוע ברכישת אביזרי עזר. אם התובע יקבל קצבה מיוחדת הוא לא יהיה זכאי לגמלת סיעוד. הנתבעים טוענים כי, כנפגע בעבודה, התובע זכאי לקבל קצבה מיוחדת המשולמת למי שמוגבל בתפקודו היום – יומי. נטען, כי היה על התובע לפנות הן בתביעה לקצבה מיוחדת והן לענף סיעוד ובסופו של דבר לבחור את הגמלה המועדפת עליו. הנתבעים טוענים, כי הקצבה המיוחדת גבוהה יותר מגמלת הסיעוד והייתה בולעת את כל דרישת הפיצוי של התובע בגין עזרה. נטען, כי התובע עלול לפנות בדרישה לקצבה זו לאחר קבלת פסק הדין והנתבעים עשויים להיות חשופים לתביעת שיבוב נוספת. לכן, נטען, יש לבצע ניכוי רעיוני של קצבה זו. לחילופין, יש להקפיא סכום מתאים עד שימצא התובע זכויותיו אלו.

32. התובע בסיכומיו טוען, כי הנתבעים לא הרימו הנטל להוכיח זכאותו הרעיונית לקצבה מיוחדת, קצבה המשולמת כחלק מזכויות נפגע עבודה עקב נכותו תוצאת אותה תאונה בלבד, בניגוד לקצבת סיעוד. בחוות הדעת האקטוארית אין כל פירוט לגבי הקריטריונים המזכים לכל אחד משיעורי הקצבה השונים והאקטואר השיב, בתשובה לשאלות ב"כ התובע, כי אינו יודע מהם הקריטריונים. התובע מסכים, לחילופין, להקפיא סכום הניכוי התאורטי, על מנת לאפשר לו להגיש תביעה מתאימה למוסד.

33. לאחר שקילת טענות הצדדים, אני סבורה, כי קיימת אפשרות שהתובע ימלא אחר התנאים המזכים אותו בקצבה מיוחדת בהתאם לסעיף 112 [לחוק הביטוח הלאומי](#) ויש לאפשר לו להגיש תביעה מתאימה. לתובע נקבעה במוסד נכות מעבודה בת 72%. בהתאם להוראות [חוק הביטוח הלאומי](#) ולתקנות [הביטוח הלאומי](#) (מענק מיוחד וקצבה מיוחדת לנכים), תשכ"ה – 1965 (להלן: "[תקנות קצבה מיוחדת](#)"), נכה עבודה אשר נקבעה לו דרגת נכות שבין 65% לבין 74%, ועקב נכותו זו יש לו קשוי הליכה, יחולו לגביו הוראות סעיף 112 לחוק והוא יהיה זכאי לקצבה מיוחדת להחזקתו האישית או לשיקומו וכן למענק לסידורים חד פעמיים הנובעים מנכותו. בהתאם לסעיף 228 [לחוק הביטוח הלאומי](#) הזכאי לגמלת סיעוד וכן לקצבה מיוחדת לפי סעיף 112 - הברירה בידו לבחור באחת מהן. הפתרון הראוי יהיה הקפאת אותו חלק מסכום הפיצויים השווה לסכום הקצבה המיוחדת, אותו עשוי התובע לקבל מהמוסד, עד להכרעת המוסד בדבר זכאותו לקצבה מיוחדת. לצורך הניכוי אעריך, כי התובע יהיה זכאי לקצבה מיוחדת בשיעור 50%, בהתאם לתקנה 10(ב) לתקנות קצבה מיוחדת, כמי שעקב נכותו תלוי בעזרה רבה מהזולת בבצוע רוב פעולות היום יום, בדומה להערכת זכאותו לגמלת סיעוד, ואינו מקבל קצבת ניידות.

34. בהתאם לחוות הדעת האקטוארית סכום הקצבה המהווה מגיע לסך 279,572 ₪. לכך מצטרף מענק מיוחד רגיל להתאמת תנאי מגורים בסך 52,087 ₪ ומענק מיוחד רגיל לסיוע ברכישת אביזרי עזר בסך 17,482 ₪. סך כל הקצבה והמענק מגיעים לסכום של 349,141 ₪. כיון שמדובר בקצבה

חילופית לגמלת הסיעוד, וסכום גמלת הסיעוד כבר נוכה מסכום הפיצויים, הרי שיש לקחת בחשבון כעת רק את הסכום העודף של הקצבה המיוחדת והמענק מעבר לגמלת הסיעוד. גמלת הסיעוד המהוונת לעתיד בהתאם לחוות הדעת האקטוארית עומדת על 223,700 ₪. יתרת הסכום, ההפרש בין הקצבה המיוחדת והמענק ובין גמלת הסיעוד, עומדת על 125,441 ₪. סכום זה ינוכה מסכום הפיצויים לו זכאי התובע על פי פסק הדין ויעוכב בידי הנתבעת 2, כשהוא נושא הפרשי הצמדה וריבית מהיום. אם תביעת התובע במוסד לקצבה מיוחדת ולמענק תידחה – יועבר סכום זה לידי התובע בתוך 30 ימים מהיום בו יודיע התובע לנתבעת 2 על תוצאות ההליך במוסד, כשהוא נושא הפרשי הצמדה וריבית. אם התביעה במוסד תתקבל – יעשה על ידי הנתבעת 2 חישוב אקטוארי לגבי השווי המהוון של הקצבה וכן לגבי המענק, אותם עתיד התובע לקבל, וסכום זה יופחת מהסכום שעוכב בידי הנתבעת 2. ככל שסכום הקצבה והמענק בפועל יהיה נמוך מהסכום שעוכב, תועבר היתרה לתובע, בצרוף הפרשי הצמדה וריבית.

הוצאות סיעוד מקופת החולים

.35

.36 ארנה לוי 54678313

37. ניכוי רעיוני נוסף, לו טוענים הנתבעים, הוא ניכוי השתתפות קופת החולים בהוצאות סיעוד. הנתבעים מפנים למכתב מיום 21.11.12, אותו כתב ד"ר לנדאו ממחוז ירושלים של קופת החולים "מכבי" לב"כ הנתבעים. במכתב נרשם כי בהתאם להסכם בין קופת החולים למוסד "הקופה חייבת לכסות טיפול סיעודי לסיוע לצרכים רפואיים בלבד ואינה מיועדת לעזרה סיעודית בפעילות היומיומית שלגביה הבטל"א משתתף בעלות העסקת עובד סיעודי... צרכים בעזרה סיעודית רפואית כוללים ביצוע טיפולים רפואיים פשוטים כגון חבישה, סטומה, זונדה, הזנת המטופל על מנת למנוע פצעי לחץ, רחצה על מנת למנוע זיהומים, סיוע בהזזה/ הליכה על מנת לסייע לפעילות המערכת הווסקולרית, לזוי בביקור אצל הרופא המטפל וכו'...". צוין, כי עובדי קופת החולים אינם עובדי ציבור ולכן לא ניתן לערוך תעודת עובד ציבור בנושא זה. המסמך הוגש לתיק בית המשפט על ידי הנתבעים מספר ימים לפני מועד ההוכחות. בישיבת ההוכחות התובע התנגד להגשת המסמך שלא באמצעות עורכו. נקבע, כי הצדדים יטענו בעניין זה בסיכומיהם. הנתבעים בסיכומיהם טוענים, כי מכתב זה קביל והוא מפרט זכויות התובע. אם התובע היה פונה לקופת החולים היה זכאי להשתתפות חודשית בגין עזרה. התובע טוען בסיכומיו, כי מדובר בעדות מפי השמועה והמסמך אינו קביל כראיה. בנוסף, מדובר במכתב כללי, שאינו מתייחס באופן ספציפי לתובע. בענייננו, נטען, העזרה הנדרשת לתובע אינה עזרה סיעודית לצרכים רפואיים אלא עזרה בפעולות היום – יום ובניידות, כך שממילא המסמך אינו רלוונטי. טענות התובע מקובלות עלי. אין מדובר בתעודת עובד ציבור. המסמך אינו קביל כראיה לאמיתות תכנו, מקום בו מי שערך את המסמך לא הגיע לעדות וכאשר לצד שכנגד לא הייתה אפשרות לחקור את עורך המסמך. למעלה מהצורך אציין עוד, כי, גם לגופם של דברים, לא הוכח כי התובע נזקק לעזרה מהסוג המפורט במכתב. מהראיות שהתבררו עולה, כי העזרה לה זקוק התובע היא עזרה שאינה סיעודית רפואית, כמוגדר באותו המסמך, אלא עזרה סיעודית כללית, בבצוע פעולות היום יום, כך שממילא המסמך גם אינו רלוונטי לענייננו.

38. ליתרת הפיצוי לאחר הניכויים יתווספו שכ"ט עו"ד בשיעור 15.21% כולל מע"מ והחזר האגרה ששולמה על ידי התובע, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומה עד היום. הסכומים ישולמו בתוך 30 ימים מקבלת פסק הדין ולאחר מועד זה ישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

ניתן היום, ז' סיון תשע"ג, 16 מאי 2013, בהעדר הצדדים.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)